

En model for tildeling af social støtte
internt i Ringsted Kommune

Ringsted
Kommune

Indsatsmodel for social støtte

Indhold

Indsatsmodellen for social støtte	3
Formål og grundprincipper i indsatsmodellen for social støtte	3
Lovgivning	4
Faktaboks om § 85	4
Faktaboks: § 82 a - gruppebaseret støtte	4
Faktaboks: § 82 b - tidsbegrænset støtte	5
Indsatstrappen på voksenområdet i Ringsted Kommune	5
Om rehabilitering og recovery	6
Faktaboks: Rehabilitering	7
Ydes støtten som træning, læring, problemløsning eller som compensation?	7
Indsatsmodellen i praksis: Sagsflow ved tildeling af kompenserende støtte (§ 85)	9
Indsatsmodellen i praksis: Sagsflow ved tildeling af recovery-orienteret støtte (§ 82 a og b)	10
Step 1: For-screening i myndighed i fht. § 82 a,b	11
Step 2: Borger henvises til Socialpsykiatrien	11
Step 3: Opstartssamtale i Socialpsykiatrien	11
Step 4: Støtteforløb er i gang	11
Step 5: Vejen videre efter 6 mdr. planlægges	12
Step 6: Status efter 12-14 måneder	12

Indsatsmodellen for social støtte

Formål og grundprincipper i indsatsmodellen for social støtte

Indsatsmodellen fastlægger de arbejdsgange og de ydelser, som anvendes, når en borger visiteres eller henvises til social støtte internt hos Socialpsykiatrien i Ringsted Kommune.

Formålet med modellen er at skabe en ramme for bestilling af støtte hos Socialpsykiatrien, som tydeliggør rollefordelingen mellem myndighed og leverandør (Socialpsykiatrien) i Ringsted Kommune, og som bidrager til at sikre en mere ensartet visitation af støtten blandt sagsbehandlerne, med respekt for, at hver enkelt borger og sag er unik.

I 2016 blev der indført en tildelingsmodel for tildeling af § 85-støtte i Socialpsykiatrien. Fra starten af 2021 erstattes den af nærværende indsatsmodel for social støtte.

Indsatsmodellen er udarbejdet af en arbejdsgruppe med deltagelse af Socialpsykiatrien, Myndighedsenheden og sekretariatet i Social- og Sundhedscenter. Ungeenheden har desuden været inddraget.

Arbejdet har taget udgangspunkt i erfaringerne fra de første års anvendelse af tildelingsmodellen samt i nogle af de anbefalinger, som konsulentfirmaet KLK har fremsat i rapporten "Analyse af socialpsykiatrien" fra juni 2018. På baggrund af bl.a. disse anbefalinger og læringspunkter er det besluttet, at den nye model skal bygge på følgende grundprincipper:

1. **Indsatsmodellen skal understøtte, at der arbejdes rehabiliterende / recovery-orienteret.** Som noget nyt anvendes bestemmelserne i servicelovens § 82 a og § 82 b til at bevilge rehabiliterende eller recovery-orienteret støtte, og borgeren får en lettere adgang til midlertidig og recovery-orienteret støtte. Der skabes to spor i borgernes støtteforløb, med hvert sit sagsflow og hjemmelsgrundlag: Kompenserende støtte ydes efter § 85, mens recovery-orienteret støtte overvejende ydes efter § 82 a og § 82 b.
2. **Indsatsmodellen har en ny rollefordeling mellem myndighed og udfører, der sikrer fleksible forløb for borgerne.** De foregående års arbejde efter tildelingsmodellen fra 2016 har tydeligt vist, at Socialpsykiatrien har det bedste faglige afsæt til at tilrettelægge de konkrete recoveryforløb for borgerne. I den nye indsatsmodel er der derfor ikke myndighedsfunktionen, der fastlægger omfanget af støtte i alle sager. Omfanget af støtte udmåles som udgangspunkt af myndighed – inden for et tidsinterval - når det er støtte ydet efter § 85, men fastlægges i Socialpsykiatrien sammen med borgeren, når det er rehabiliterende støtte efter § 82 a og § 82 b.
3. **Samtidig med en ny indsatsmodel skal der sikres transparens i, hvad der ydes i Socialpsykiatrien.** Socialpsykiatrien yder både støtte som en-til-en støtte, som fælles social støtte i bofællesskaberne Vi-bevej og Kilden og som gruppestøtte i en række gruppeforløb, der har forskelligt indhold og formål. Disse ydelser er beskrevet i et ydelseskatalog, hvor man også kan læse om Socialpsykiatriens organisering og arbejdsmetoder. Ydelseskataloget bliver tilgængeligt på hjemmesiden, og fungerer som et bilag til denne publikation af indsatsmodellen. Derved bliver det nemmere for sagsbehandlerne og andre at kunne få indblik i de ydelser, der leveres i Socialpsykiatrien.

Lovgivning

Social støtte – eller socialvejledning – har indtil nu haft servicelovens § 85 som sit lovgrundlag i Ringsted Kommune.

Faktaboks om § 85

Servicelovens § 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

§ 85-støtte ydes i Ringsted Kommune af Socialpsykiatrien i langt de fleste sager, og støtten bliver alt afhængigt af borgerens alder visiteret af Myndighedsenheden i Social- og Sundhedscenter eller af Ungeenheden i Arbejdsmarkedscenter. § 85-støtte kaldes også socialvejledning.

Socialpsykiatrien i Ringsted Kommune yder både § 85-støtte til personer med psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser (handicap) og til personer med psykiske lidelser eller sociale problemer (socialpsykiatri).

Med denne indsatsmodel bliver der derudover også taget nogle nye bestemmelser i serviceloven - § 82 a og § 82 b – i anvendelse i Ringsted Kommune.

Faktaboks: § 82 a - gruppebaseret støtte

I 2017 blev der indført en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder § 82 a, hvorefter der kan ydes gruppebaseret støtte.

§ 82 a. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Det fremgår videre af lovgivningen, at en afgørelse efter § 82 a ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Det har også før denne bestemmelse blev indført i 2017 været muligt at få støtte i grupper, idet Socialpsykiatrien har ydet gruppebaseret støtte efter § 85 i årevis. Med indsatsmodellen bliver det fra 2021 sådan, at § 82 a anvendes til den gruppestøtte, der forventes at være midlertidig, mens der stadig anvendes § 85 som lovgrundlag for gruppestøtte af længerevarende / kompenserende karakter.

Faktaboks: § 82 b - tidsbegrænset støtte

I 2017 blev der indført en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder § 82 b, hvorefter der kan ydes individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte.

82 b. Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte: *Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbuddet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.*

Det fremgår videre af lovgivningen, at afgørelse efter denne bestemmelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

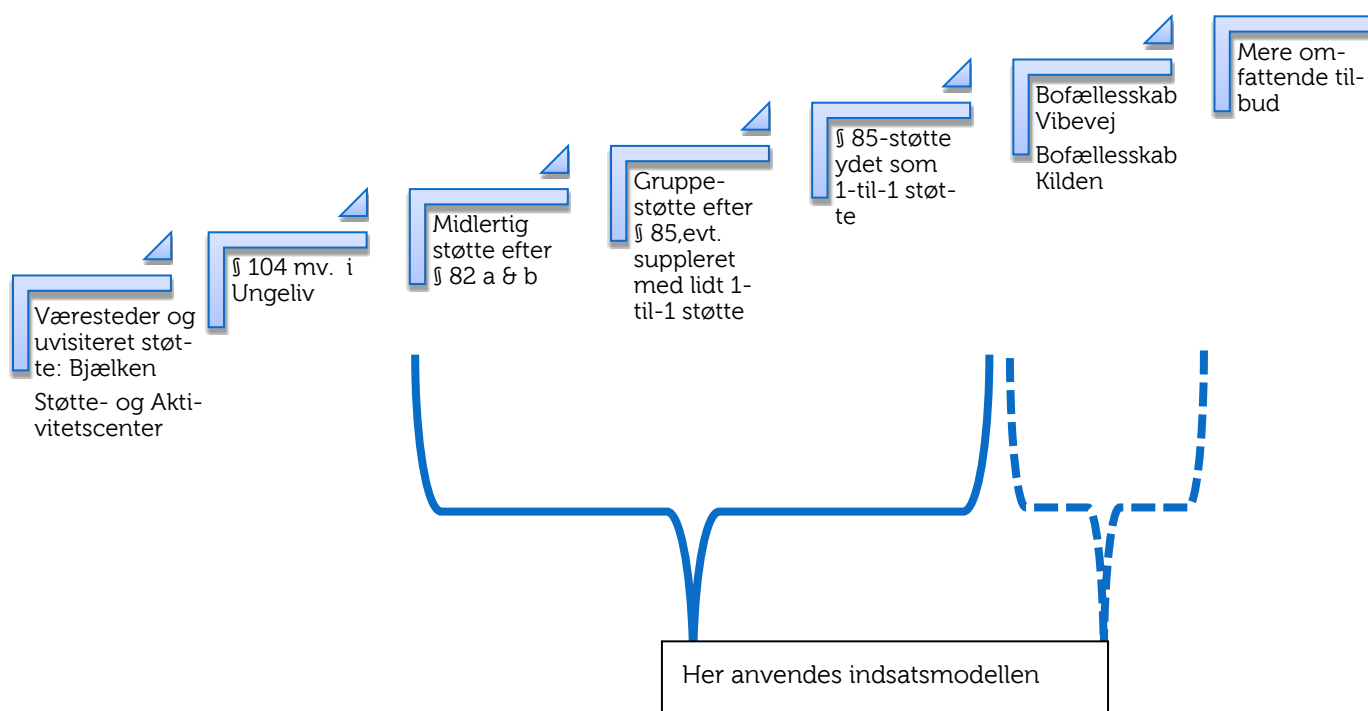
Med indsatsmodellen bliver det fra 2021 sådan, at noget af den støtte, der hidtil har være ydet efter § 85, fremover ydes efter § 82 b. Herved bliver det tydeligere, at støtten gives i en midlertidig periode som en forebyggende indsats, og der kan for disse støtteforløb indføres en ændret sagsgang med mindre sagsbehandling. Dette uddybes senere i dokumentet.

Indsatstrappen på voksenområdet i Ringsted Kommune

Indsatsmodellen anvendes ikke i alle sager, men for de sager, hvor social støtte ydet af Socialpsykiatrien er relevant.

Kvalitetsstandarderne på voksenområdet i Ringsted Kommune bygger på princippet om, at kommunen tilbyder den mindst indgribende foranstaltning, der løser borgerens behov – med udgangspunkt i nedenstående grafik kan det oversættes til, at borgeren skal visiteres til det lavest muligt trin på indsatsrampen:

Figur 1: Indsatstrappen for voksne med særlige behov i Ringsted Kommune

Som det fremgår, anvendes indsatsmodellen i de sager, hvor der bevilges § 85-støtte – og fra 2021 også støtte efter § 82 a og b. Dette er et par trin op ad trappen, og afspejler at det er støtte til borgere, der har brug for mere støtte end det, der tilbydes i åbne væresteder, men som ikke har så nedsat funktionsevne, at de er i målgruppen for fx et botilbud.

Bofællesskabet Vibevej og Bofællesskabet Kilden er angivet med en stiplede linje, da de borgere, der vistes hertil, ofte skal have bevilget § 85 støtte ud over den grundpakke, der følger med, når borger visiteres til bofællesskabet (se ydelsesbeskrivelser for hhv. Kilden og Bjælken i Socialpsykiatriens ydelseskatalog).

Indsatstrappen angiver en noget "grovkornet" niveauopdeling af de forskellige typer af foranstaltninger, og det er klart, at der også internt på hvert enkelt trin kan være store niveauforskelle.

Om rehabilitering og recovery

Ringsted Kommune har i 2017 vedtaget en rehabiliteringsstrategi, der slår fast, at rehabilitering skal være et fælles udgangspunkt på tværs af kommunens indsatser på ældre-, social- og arbejdsmarkedsområdet.

Faktaboks: Rehabilitering

Socialministeriet mfl. har i 2004 defineret rehabilitering således:

Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er at borgeren, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv.

Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og vidensbaseret indsats.

Kilde: Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet, Marselisborg og Socialministeriet mfl., 2004

I forhold til borgere med psykiske lidelser og sociale udfordringer anvender man ofte begrebet "recovery" i stedet for "rehabilitering". Recovery bliver også nogle gang betegnet som "psykosocial rehabilitering". Recovery handler om at komme sig fra psykiske vanskeligheder og overvinde de sociale følgevirkninger, det kan medføre for mange af de borgere, som får alvorlige psykiske vanskeligheder.

Rehabilitering og recovery er to forskellige fagbegreber, men er langt hen ad vejen udtryk for den samme tilgang: Det handler om at yde støtte med det formål, at borgeren opnår den størst mulig grad af selvhjulpethed og selvstændighed – og at støtten ydes i samarbejde med borgeren og med udgangspunkt i borgerens egne drømme og ønsker for sit liv. I Socialpsykiatrien i Ringsted Kommune har man arbejdet ud fra en recovery-orienteret tilgang længe – også før Ringsted Kommunes rehabiliteringsstrategi blev vedtaget.

Ydes støtten som træning, læring, problemløsning eller som kompensation?

I indsatsmodellen skal visitation til støtte ske på grundlag af en udredning og vurdering, der har forholdt sig til rehabiliteringsperspektivet hos borgeren. Har borgeren en udfordring eller funktionsnedsættelse, som kan reduceres / forsvinde eller som borgeren kan lære at håndtere / mestre selv? Eller har borgeren en funktionsnedsættelse, som der må kompenseres for?

Hvis borgeren skal have kompenserende støtte, bevilges støtten efter § 85. Hvis borgeren skal have recovery-orienteret støtte, bevilges støtten overvejende efter § 82 a og/eller § 82 b.

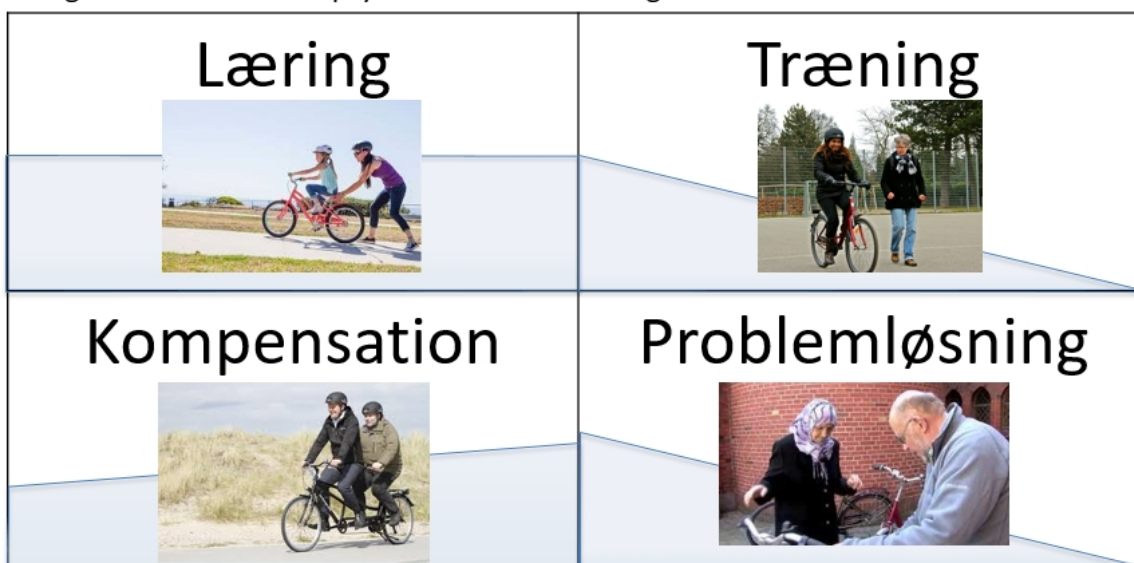
Når sagsbehandleren skal vurdere dette, er det centralt at afklare hvilket sigte, støtten har. Ydes støtten som træning, læring, problemløsning eller som kompensation? Træning, læring og problemløsning er alle metoder til at yde recovery-orienteret støtte.

- Træning: Anvendes når borgerens udfordring skyldes interne blokeringer eller lignende. Her hjælpes borgeren til at bruge sine muligheder.
- Læring: Anvendes når borgerens udfordring skyldes mangel på færdigheder eller teknikker. Her undervises borgeren i at få flere muligheder.
- Problemløsning: Anvendes ved foranderlige problemer. Her hjælpes borgeren til at få "opløst" problemet.
- Kompensation: Ydes ved uforanderlige problematikker. Borgeren hjælpes til at holde sin situation ud.

Nedenstående illustration kan guide på vej til, hvilken af de fire typer af støtte der er tale om:

Figur 2 Fire former for støtte

Det generiske model for psykosocial rehabilitering - **Indsatser**

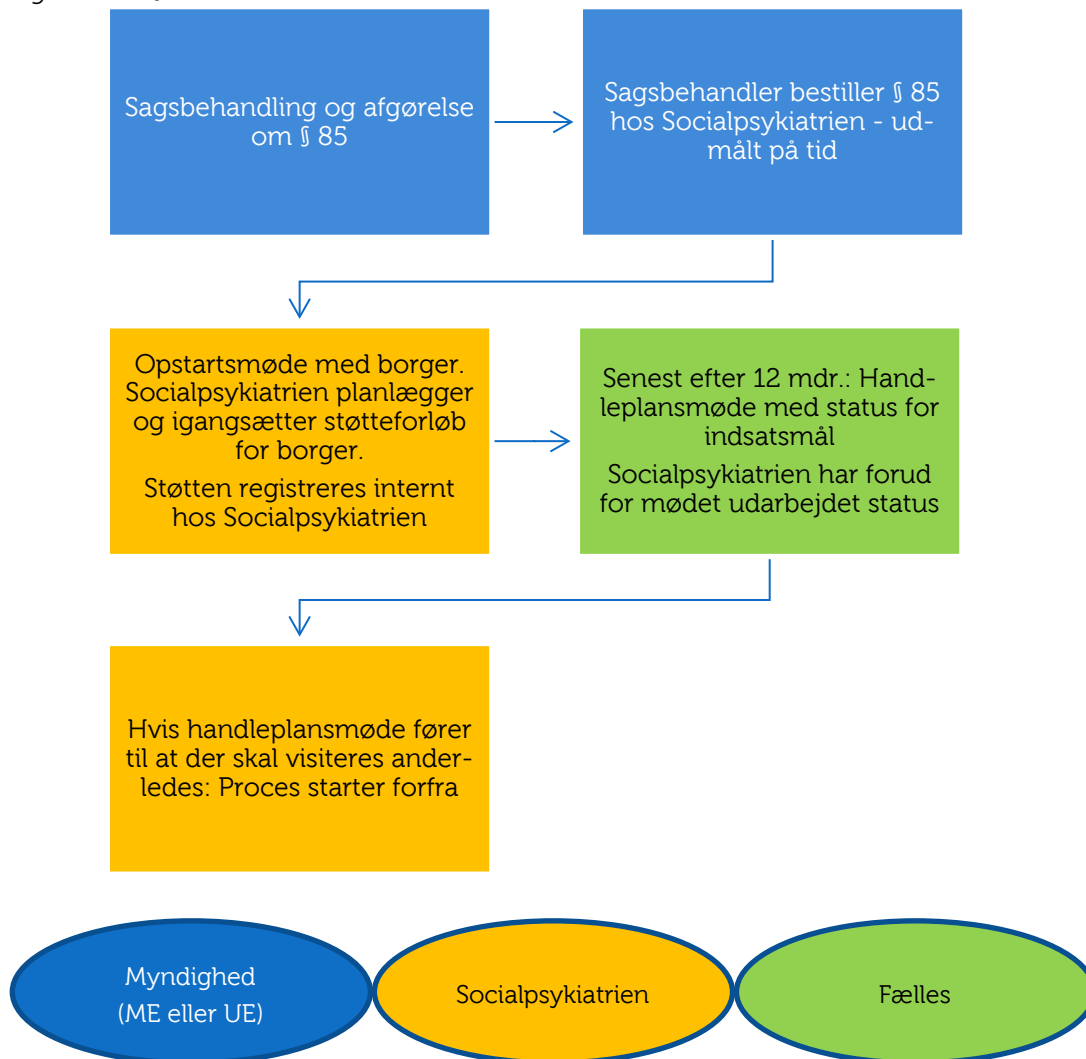

source: Reinhold Schafer 2014,2019 /modifikation of Kurt Ludewig 1992, 2015

Indsatsmodellen i praksis: Sagsflow ved tildeling af kompenserende støtte (§ 85)

Nedenstående figur illustrerer sagsflow for en § 85-sag, herunder hvordan rollefordelingen er for hhv. myndighedsfunktionen og Socialpsykiatrien.

Figur 2 Sagsflow for § 85-forløb

Dette sagsflow ligner langt hen ad vejen den eksisterende arbejdsgang og snitflade mellem myndighed og Socialpsykiatrien, når en borger visiteres til § 85-støtte. Den væsentligste forskel i forhold til tidligere er, at borgeren i den gamle tildelingsmodel kunne blive visiteret til "pakker", mens borgeren med den nye indsatsmodel i stedet bliver visiteret til § 85-støtte inden for flg. tidsintervaller:

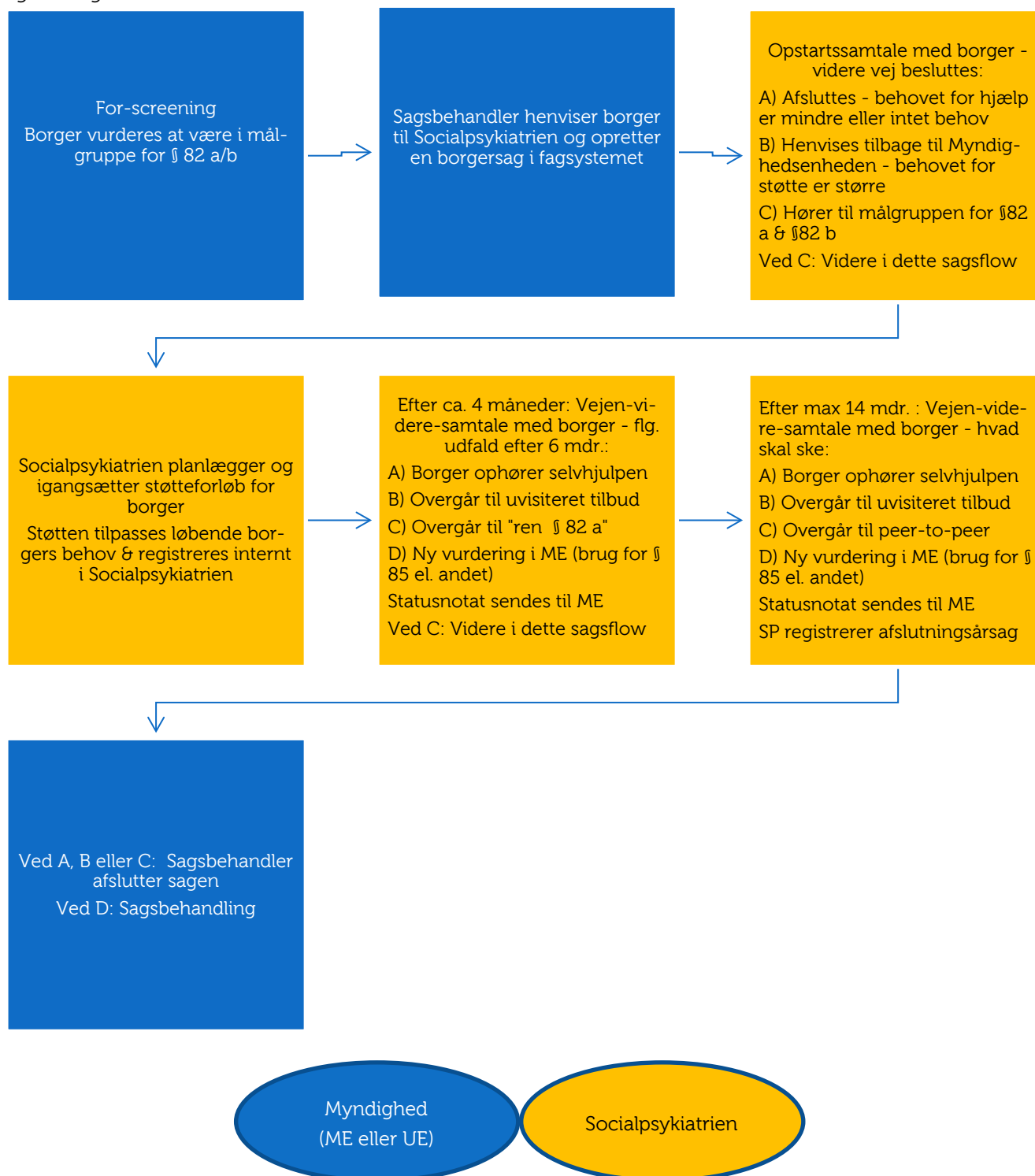
- 10-30 minutter pr. uge
- Fra ½ time op til 2 timer pr. uge
- Fra 2 timer op til 3 timer pr. uge
- + 3 timer om ugen

Ved bestilling af § 85-støtte skal myndighedsfunktionen ikke tage stilling til, om støtten skal ydes som en-til-en støtte eller i grupper – dette fastlægges i Socialpsykiatrien efter et opstartsmøde og på grundlag af løbende dialog med og vurdering af borgerens behov.

Indsatsmodellen i praksis: Sagsflow ved tildeling af recovery-orienteret støtte (§ 82 a og b)

Nedenstående figur illustrerer sagsflow og rollefordeling mellem myndighedsfunktionen og Socialpsykiatrien i de sager, hvor myndighedsfunktionen vurderer borgeren skal have recovery-orienteret støtte og det dermed er § 82 a & b, der skal anvendes.

Figur 4 Sagsflow for § 82 a/b-forløb

Dette sagsflow adskiller sig på flere punkter fra den nuværende sagsgang og snitflade mellem myndighedsfunktion og udfører. De enkelte trin i dette sagsflow beskrives nærmere i det følgende.

Step 1: For-screening i myndighed i fht. § 82 a,b

Med indsatsmodellen indføres en lettere adgang for borgeren til midlertidig og recovery-orienteret støtte. Arbejdsgangen er derfor ændret og der skal ske mindre og lettere sagsbehandling.

Myndighed fungerer som borgerens indgang til at kunne få midlertidig og recovery-orienteret støtte. Sagsbehandleren har derfor til opgave at vurdere, om en borger er i målgruppe for § 82 a/b. Denne vurdering skal ikke basere sig på en fuld VUM-udredning og forudsætter ikke nødvendigvis et møde med borger, men kan fx basere sig på en telefonsamtale eller mailudveksling.

Myndighedsenheden (eller Ungeenheden) gør herefter flg.:

- opretter borger i fagsystemet
- udfylder sagsbehandlingsmodulet
- opretter formularen "sagsåbning"
- skriver journalnotat, hvor målgruppevurderingen skal fremgå
- indhenter samtykke fra borger til at videregive borgers navn og kontaktoplysninger til Socialpsykiatrien.

Step 2: Borger henvises til Socialpsykiatrien

- Myndighed sender en avis til Socialpsykiatrien om, at borger henvises til dem. Kontaktoplysninger til borgeren skal indgå.
- Myndighed oplyser borger, at Socialpsykiatrien vil kontakte ham eller hende inden for 14 dage.

Step 3: Opstartssamtale i Socialpsykiatrien

Socialpsykiatrien inviterer borger til opstartssamtale. Samtalen skal tilbydes inden for 14 dage efter henvendelsen. I samtalen afdækkes borgers ønsker, ressourcer og udfordringer. Socialpsykiatrien vurderer på baggrund af samtalen den videre vej for borgeren:

- A) Hvis borger vurderes at have et lille eller intet behov for støtte, kan det enten aftales med borger at afslutte forløbet eller at borger kan benytte sig af de uvisiterede tilbud længere nede på indsatstrappen, fx Bjælken. Borger kan også henvises til relevante lokale foreninger og frivillige-grupper.
I fald der ikke kan opnås enighed med borger – der fx ønsker mere hjælp eller støtte – kan borger henvises til myndighed.
- B) Hvis borger vurderes at have et mere omfattende behov for støtte end det, der kan rummes i Socialpsykiatriens § 82 a og 82 b-forløb, hjælpes borger til at henvende sig til myndighed igen med ansøgning om støtte.
- C) Hvis borger vurderes at være i målgruppen for § 82 a og § 82 b, aftales opstart i gruppeforløb mv. med borger – dvs. gå til næste step.

Udfaldet af opstartssamtalen skrives i journalnotat og der sendes avis til sagsbehandler i myndighed. Dato for opstartssamtalen skal også registreres.

Myndighed opretter ydelsen i fagsystemet.

Step 4: Støtteforløb er i gang

Gruppeforløb og/eller en-til-en støtte igangsættes efter aftale med borger. Der kan løbende justeres efter borgerens ønsker og behov. Omfanget af støtte – altså antallet af timer om ugen – bestemmes af Socialpsykiatrien ud fra en faglig vurdering i samarbejde med borgeren. Støtten skal have recovery eller livsmestring som mål.

Borgerens opstart og afslutning i grupper og øvrige ydelser (jf. ydelseskatalog) registreres i Socialpsykiatriens interne styringsark, så der er transparens omkring ressourcetræk og den leverede støtte.

Step 5: Vejen videre efter 6 mdr. planlægges

Socialpsykiatrien holder vejen-videre samtale med borger cirka 4 måneder efter borgerens opstart i forløb. Formålet med samtalen er at planlægge, hvad der skal ske efter 6 måneder. Efter 6 måneder er tiden udløbet for at få støtte efter § 82 b (tidsbegrænset støtte). Der kan aftales en af følgende veje videre:

- A) Efter 6 måneders forløb er borger afhjulpel med sine udfordringer i en grad, at borger ikke behov for yderligere støtte fra Socialpsykiatrien eller lignende støtte. Sagen afsluttes.
- B) Efter 6 måneders forløb er borger afhjulpel med sine udfordringer i en grad, at borger kan overgå til et af de uvisiterede tilbud længere nede ad indsatsrampen.
- C) Borgerens recovery-forløb har brug for mere tid end 6 måneder, men den støtte der kan ydes i gruppeforløbene i Socialpsykiatrien vurderes stadig at være relevant til at afhjælpe borgerens udfordringer & skabe recovery inden for en tidsafgrænset periode. Borger bliver i Socialpsykiatrien og overgår til "ren" § 82 a (gruppebaseret støtte).
- D) Det vurderes på baggrund af de første 4-5 måneders forløb, at borgeren har brug for mere omfattende støtte end der kan ydes via gruppestøtte i Socialpsykiatrien. Sagen sendes til ny vurdering i myndighed. Den støtte, som Socialpsykiatrien har iværksat, kan fortsætte indtil myndighed har truffet beslutning om noget andet.

I alle sager udarbejdes på dette tidspunkt et statusnotat, og der sendes avis til myndighed.

Ved udfald A og B skal myndighed afslutte sagen.

Step 6: Status efter 12-14 måneder

For de borgere, der er fortsat i gruppeforløb efter § 82 a, skal det senest 14 måneder efter borgerens opstart aftales med borgeren, hvad der skal ske fremadrettet. Udgangspunktet er, at der nu er gået så lang tid, at et recovery-orienteret forløb skal afsluttes eller nedtrappes.

Der kan aftales en af følgende veje videre:

- A) Efter 14 måneders forløb er borger afhjulpel med sine udfordringer i en grad, at borger ikke behov for yderligere støtte fra Socialpsykiatrien eller lignende støtte. Sagen afsluttes.
- B) Efter 14 måneders forløb er borger afhjulpel med sine udfordringer i en grad, at borger kan overgå til et af de uvisiterede tilbud længere nede ad indsatsrampen.
- C) Efter 14 måneders forløb er borger kommet et væsentligt skridt videre mod recovery og livsmestring, men borger er endnu ikke klar til at slippe gruppestøtten helt. Borger har mulighed for at fastholde sin tilknytning ved en form for efterværnstilknytning (stepped care).
- D) Det vurderes på baggrund af 14 måneders forløb, at borgerens udfordringer ikke er væsentligt afhjulpel eller at borgerens situation/udfordringer er forværret, og at borger derfor har brug for mere omfattende støtte end der kan ydes via gruppestøtte i Socialpsykiatrien. Sagen sendes til sagsbehandling i myndighed. Den støtte, som Socialpsykiatrien har iværksat, kan fortsætte indtil myndighed har truffet beslutning om noget andet.

I alle sager udarbejdes på dette tidspunkt et statusnotat, og der sendes avis til myndighed.

Ved udfald A, B og C skal myndighed afslutte sagen.

Ringsted
Kommune

Ringsted Kommune
Social- og Sundhedscenter

Amtstue Allé 71
4100 Ringsted

www.ringsted.dk

Indsatsmodellen for social støtte

December 2020

